

Sygn. akt XVII AmE 263/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział XVII Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant – sekretarz sądowy Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 grudnia 2019 r., znak: (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję w całości;

II. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 1720 zł (tysiąc siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 263/20

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzja z dnia 30 grudnia 2019 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r., poz. 755 ze zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 5 grudnia 2018 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowemu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (NIP: (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P., ul. (...), naruszył obowiązek stosowania

się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. lid ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. za działanie wymienione w punkcie 1. wymierzam Przedsiębiorstwu Produkcyjno- Handlowemu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. karę pieniężną w kwocie 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

1) naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 56 ust. 1 pkt. 3a w zw. z art. 11c ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo energetyczne, w zakresie w jakim zdaniem organu regulacyjnego przepisy te stanowią podstawę prawną do nałożenia na odwołującą kary administracyjnej, podczas gdy niedostosowanie się do tej normy nie jest penalizowane i nie można z niej wywieść odpowiedzialności deliktowej przedsiębiorcy z art. lid ust. 3 Prawa energetycznego. W ocenie Spółki brak jest zatem podstaw do stosowania w tym zakresie wykładni rozszerzającej. Przepis przewidujący możliwość nałożenia na podmiot sankcji administracyjnej wymaga precyzyjnego określenia przez ustawodawcę zasad i przesłanek odpowiedzialności.

2) niewszechstronną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, co skutkowało brakiem należytej oceny przesłanek wynikających z art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego oraz § 3 ust. 4 pkt. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła z dnia 23.07.2007 r. (Dz. U. Nr 133 poz. 924) w kontekście faktów:

a) braku możliwości natychmiastowego wprowadzenia przez Odwołującą zaprzestania korzystania z energii elektrycznej, z uwagi na zagrożenie życia i zdrowia pracowników oraz zagrożenie zniszczenia i uszkodzenia obiektów technologicznych.

b) rozpoczęcia pracy wydziałów Odwołującej o godz. 7.00, podczas gdy ogłoszenie w dniu 10.08.2015 r. o ograniczeniach w poborze mocy nastąpiło już po uruchomieniu poszczególnych procesów technologicznych, których stopień zaawansowania uniemożliwiał ich gwałtowne przerwanie,

c) przekroczeń energetycznych Odwołującej, które miały charakter konieczny, nieznaczny i niezawiniony (godz. 11 - (...) MW, 12 - (...) MW, 14 - (...), 18 - (...) MW) oraz jednostkowy, a po ograniczeniu prac wydziałów, przedsiębiorca niezwłocznie dostosował się do ograniczeń.

d) braku informacji sprzedawcy energii o wprowadzonych ograniczeniach, zgodnie z procedurą przewidzianą w umowie kompleksowej Nr (...).

e) odwołująca Spółka dokonała przekroczeń jedynie w dniu wprowadzenia tych ograniczeń przez (...) S.A. tj. w dniu 10.08.2015 r.

Odwołujący wniósł ponadto:

1. z uwagi na charakter publiczno-administracyjny sprawy, strony nie prowadziły mediacji, ani pozasądowego sposobu rozwiązywania sporów.

2. wniósł o rozpoznanie sprawy, także pod nieobecność Odwołującej,

3. wniósł o przeprowadzenie dowodów znajdujących się w aktach sprawy (...), a w szczególności:

- pisma odwołującej z dnia 8.02.2019 r.

- pisma odwołującej z dnia 9.12.2019 r.
- planu ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii (...) S.A.
- pisma z dnia 10.05.2016 r. (...)
- umowy kompleksowej nr (...) sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług jej dystrybucji z dnia 01.09.2010r. zawartej między (...) S.A. Oddział z siedzibą w W. (Sprzedawcą) oraz Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowym (...) sp. z o.o. z siedzibą w P.,

Na okoliczność braku podstaw prawnych do nałożenia na Odwołującą kary, braku przesłanek faktycznych i prawnych do zastosowania kary administracyjnej, braku zawinienia w przekroczeniach w ograniczeniu korzystania z energii, przyczyn tych przekroczeń, a także ich zakresu i rozmiaru.

4. wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Wobec wyżej podstawionych zarzutów Odwołujący wniósł o chylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania w sprawie, ewentualnie jej zmianę i odstąpienie od wymierzenia kary administracyjnej w kwocie 1.000 zł.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

- 1) oddalenie odwołania;
- 2) przeprowadzenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach postępowania administracyjnego - na okoliczność przesłanek ustalenia stanu faktycznego niniejszej sprawy;
- 3) oddalenie wniosków dowodowych powoda - jako powołanych na okoliczności nieprzydatne dla wykazania faktu (tutaj: brak podstawy prawnej nałożenia kary), a częściowo na okoliczności bezsporne (pozwany nie kwestionuje okoliczności i przyczyn przekroczenia poziomu maksymalnego poboru mocy);
- 4) w razie wyznaczenia posiedzenia przygotowawczego (art. 205⁴ § 1 k.p.c.), o zwolnienie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki od obowiązku osobistego stawiennictwa na posiedzeniu przygotowawczym (art. 205⁵ § 3 k.p.c.);
- 5) zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. ((...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. („OSD”), do której sieci Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. („Odbiorca”) jest przyłączona, pismem z dnia 10 maja 2016 r., znak (...) przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P., ul. (...) („obiekt Odbiorcy”).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął uzasadnione podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym przez OSD obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej w art 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne.

W omawianym okresie czasu, OSD dostarczało energię elektryczną do obiektu Odbiorcy na podstawie: Umowy kompleksowej nr (...) sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług jej dystrybucji zawartej w dniu 1 września 2010 r., zgodnie z którą Odbiorca zobowiązany jest do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. **/k. 36-39v, k. 12-15, k. 16-18 akt adm./**

Spółka (...) przekroczyła nałożone na nią ograniczenia w minimalnych wartościach, w dniu wprowadzenia tych ograniczeń przez (...) S.A., tj. 10 sierpnia 2015 r.

Z informacji przedstawionych Prezesowi URE przez OSD wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynika, że Odbiorca w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. przekroczył obowiązujące go - zgodnie z Planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej - wartości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania w następujący sposób:

MOC UMOWNA w sierpniu 2015 r. [MW]	Dopuszczalny pobór mocy w poszczególnych stopniach ograniczeń [MW]											
		szczyt	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
0,450	R		0,45	0,41	0,37	0,33	0,29	0,25	0,21	0,17	0,12	0,07

W	0,45	0,41	0,37	0,33	0,29	0,25	0,21	0,17	0,12	0.07	
---	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--

Łączna wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] w dniu:

• 10 sierpnia 2015 r. łącznie (...) (MW w godzinie). /k. 3-4 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym oraz twierdzeń stron, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 56 ust. 3a ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Wskazany wyżej przepis daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej wyłącznie w przypadku nie stosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie wymienionych enumeratywnie przepisów tj.: art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne.

W myśl art. 11 ww. ustawy:

1. W przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:

- 1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;

2) wojewodowie - w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;

3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a - w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.

6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiający odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;

2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;

5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła.

7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy do spraw energii informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;

2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.

Przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Z kolei art. 11d ust. 3 ww. ustawy stanowi, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Bezspornym w sprawie jest, że (...) S.A. stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne i wprowadziły, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Zgodnie z § 5 pkt 1 tego rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej - dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia.

Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

- szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
- obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
- porty lotnicze;
- obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
- obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
- obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie natomiast do § 8 ust. 1 i 2 i 6 ww. rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych.

Na mocy zaś § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej. I tak, według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń.

Natomiast zgodnie z § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.

2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie I Polskiego Radia o godzinie 755 i 1955 oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.

3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

Niekwestionowaną okolicznością jest, że powód jest odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 rozporządzenia. Powód był zatem zobowiązany zastosować się do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego (tj. (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., i do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 (pismo z 27.07.2014 r., k. 41, k. 20 akt adm.). Powód uzyskał ponadto wiedzę o tych ograniczeniach z energetycznych komunikatów radiowych.

W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że powodowa spółka nie dostosowała się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w obiekcie zlokalizowanym przy ul. (...) w P..

W dniu 10 sierpnia 2015 r. wartość przekroczenia wyniosła łącznie (...) (MW w godzinie).

Niewątpliwa jest zatem kwestia dopuszczania się przez powodowego przedsiębiorcę wymienionych naruszeń, czego powód nie kwestionuje. Rozstrzygnięcia natomiast wymagało, czy istnieje podstawa prawna do nałożenia na powoda sankcji za niezastosowanie się do wskazanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniu 10 sierpnia 2015 r.

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Ustawodawca przewidział sankcję tylko za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 P.e., a nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń.

Przepis art. 11 P.e. dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, co oznacza, że oparcie zaskarżonej decyzji na tej podstawie prawnej nie było prawidłowe, w sytuacji gdy powodowi zarzucono, niezastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez Radę Ministrów w dniu 10 sierpnia 2015 r.

Jeśli chodzi natomiast o art. 11c ust. 3 P.e. - który nie został wprawdzie przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on bowiem obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów.

Z kolei sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c P.e. Tym samym, w ocenie Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a P.e. do przepisu art. 11c ust. 3 P.e. jest puste i mamy tutaj do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. Tym samym przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakikolwiek podmiot, jakichkolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pozwany oparł zaskarżoną decyzję również na treści art. 11d ust. 3 P.e., co zdaniem Sądu, było bezpodstawne. Wbrew twierdzeniom organu, przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 P.e., określając sposób realizacji wprowadzonych ograniczeń. Powyższa norma dotyczy bowiem możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

Sąd Okręgowy stwierdza zatem, że przepisy art. 11c ust. 3 P.e. oraz art. 11d ust. 3 P.e. nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP.

Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., nie uwzględniony jednakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne.

Reasumując, nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., co zdaniem Sądu jest niedopuszczalne.

Przepisy o charakterze administracyjnokarnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny być bowiem stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (tak trafnie M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, s. 883).

W tym kontekście, konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. budzi zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne. Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada prymatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni (System Informacji Prawnej LEX nr 799784).

W ocenie Sądu Okręgowego, nie budzi wątpliwości, że w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku podstawy prawnej do nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., konieczne było uchylenie kary wymierzonej powodowi za niezastosowanie się do ograniczeń w dniu 10 sierpnia 2015 r.

Bezsporna była okoliczność, iż powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Z powyższego wynika, iż zastosowanie względem powoda sankcji zależy od wypełnienia przez powoda dyspozycji z cytowanego wyżej przepisu, w postaci niestosowania się do ograniczeń w poborze energii. Nie ulega zatem kwestii, iż ustaleniu powyższego służy „plan ograniczeń”, o którym mowa w treści §8 wskazanego wyżej rozporządzenia.

Wobec powyższego, poprzez bezpodstawne zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. jako podstawy nałożenia kary za naruszenie przez powoda obowiązków wynikających z wprowadzenia przez (...) S.A. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., który to artykuł nie jest objęty sankcją z art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., należało uznać za zasadne uchylene zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. uchylił zaskarżoną decyzję w całości.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty procesu po stronie powoda złożyła się: opłata od odwołania w wysokości 1.000 zł uiszczona przez powoda.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński